

Det kongelige justis- og beredskapsdepartementet

Deres ref.:
17/4200 ES ØMO/bj

Vår ref.:
2017/3948-3

Saksbehandler/dir.tlf.:
Kristin Andersen, 77 62 65 06

Dato:
16.10.2017

Svar - Høring om utkast til ny personopplysningslov – gjennomføring av personvernforordningen i norsk rett

Det vises til ovennevnte høring. Høringsnotatet har vært behandlet av personvernombudet i tillegg til flere avdelinger ved UNN.

I høringssvaret gir vi først noen generelle kommentarer, deretter kommentarer til spesifikke punkter, og til slutt gjør vi oppmerksom på et par feil vi har oppdaget i høringsnotatet.

Generelle kommentarer

Vi er enig i departementets bekymring om språk og struktur som framkommer i slutten av kapittel 3 i høringsnotatet. Det er i seg selv en trussel mot personvernet at den nye lovgivningen er vanskelig tilgjengelig. Her er et par eksempler:

- Paragrafene i den nye personopplysningsloven bør i større grad vise til tilsvarende bestemmelser i forordningen. F.eks. i §§ 13 og 14 (om unntak) kan det i starten vises til unntakene i forordningens artikkel 23.
- Definisjoner som brukes i den nye personopplysningsloven bør tas inn her, selv om de står i forordningen.
- Definisjonen av *informasjonssamfunnstjeneste* i artikkel 4 nr. 25 er kun en henvisning til en definisjon i et annet EU-direktiv. Hele definisjonen burde vært tatt inn i forordningen (og i loven).

Spesifikke kommentarer

Bruk av betegnelsen «personvernrådgiver».

I avsnitt 14.3.1 (side 66) gis det en begrunnelse for hvorfor betegnelsen rådgiver er valgt i stedet for ombud: Fordi det er brukt i oversettelsen av et annet EU-direktiv.

Vi er uenig i ordbruken. Betegnelsen *ombud* er godt innarbeidet og har et meningsinnhold som er mer omfattende enn *rådgiver*. Ombudstittelen betegner en mer fri og uavhengig stilling enn rådgiverfunksjonen. Vi bør følge Sveriges eksempel og holde fast på ombudsbegrepet.

Aldersgrense 13 år

Den nye personopplysningsloven § 8 sier kort og godt at aldersgrensen er 13 år, med henvisning til forordningens artikkel 8. Forordningen sier imidlertid at aldersgrensen er 16 år (og at medlemslandene kan fastsette en lavere aldersgrense).

I forordningen vises det her til tilbud om *informasjonssamfunnstjenester*. Det er vanskelig å finne en norsk definisjon av dette begrepet, men vi har funnet følgende:

Informasjonssamfunnstjenester «omfatter enhver tjeneste som ytes, vanligvis mot vederlag, over avstand ved bruk av elektronisk utstyr for behandling (herunder digital komprimering) og lagring av data, på individuell anmodning fra en tjenestemottaker». Sitat fra:

<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/otprp-nr-31-2002-2003-/id172159/sec9>

Dette omfatter noe mer enn «nettsamfunn» som Facebook og Snapchat, det kan også være tjenester for e-handel og nedlasting av filmer. Det å la barn på 13 år samtykke alene til slike tjenester synes vi er for lavt. Vi er enig i barneombudets uttalelse om dette og mener det beste vil være en gradvis overgang mellom 13 og 16 år, avhengig av hvilke tjenester det er snakk om.

Det er uansett viktig å beholde andre aldersgrenser for sensitiv informasjon, som helseopplysninger, slik det er presisert til slutt i avsnitt 32.3.2 (side 116). Vi mener at en presisering om dette også bør tas inn i § 8 i den nye personopplysningsloven.

Retten til å bli glemt

Vi anser at artikkel 17 punkt 3b gir unntak for helseopplysninger, der det vil være en «rettslig forpliktelse» i og med dokumentasjonsplikten i helsepersonelloven. Dette kan gjerne nevnes som et av eksemplene i høringsnotatet, avsnitt 12.2.3 (side 47), fjerde avsnitt, under «*blant annet ...*».

Vurdering av personvernkonsekvenser

Vi er enig i at det er viktig å vurdere personvernkonsekvenser i behandlingen av personopplysninger, kanskje spesielt i forbindelse med behandling av *sensitive* personopplysninger som innen helse. Dette inngår vanligvis som en del av de risikovurderinger av informasjonssikkerhet som gjøres i dag, da særlig i vurderingen av sikkerhetsaspektet konfidensialitet.

Straffesanksjonering av overtredelser av forordningen

Departementet foreslår at overtredelser av forordningen ikke skal straffesanksjoneres. Dette er vi uenige i. Det er vanskelig å se noen god *begrunnelse* for hvorfor forsettlig eller grovt uaktsomme behandlinger av personopplysninger i strid med forordningen ikke lenger skal straffesanksjoneres.

Avsnitt 8.3.4 (side 37)

Her bes det spesielt om svar fra høringsinstansene på om det finnes tilfeller der sensitiv informasjon utelukkende behandles på grunnlag av § 9 første ledd bokstav g i dagens personopplysningslov.

Innen helsesektoren skjer mesteparten av behandlingen av sensitiv informasjon med grunnlag i særlover. Vi har vurdert om følgende to områder muligens ikke omfattes av særlovgivingen på dette punkt: 1) Pasientreiser og 2) behandlingshjelpemidler.

Feil i høringsnotatet

Avsnitt 13.4.2 (side 54): Første linje av tredje avsnitt – der skal det stå **databelandler** i stedet for behandlingsansvarlig, altså: «*Artikkel 28 nr. 3 stiller krav om at behandling som utføres av en databelandler, skal være ...*»

Avsnitt 14.8.2 (side 60): Midt i første avsnitt er det vist til ... *artikkel 36 nr. 3 bokstav a til h ...* Der skal det stå bokstav **f** i stedet for h.

Med vennlig hilsen

Helen Mæhre
Senterstabsleder
Kvalitets- og utviklingssenteret

Kristin Andersen
rådgiver